

Sygn. akt IV Pa 68 /16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Bogusław Łój (spr)

Sędziowie : Sędzia SO Hanna Rawska

Sędzia SO Roman Walewski

Protokolant : st.sek.sąd.R.Duchnicka-Tylutka

po rozpoznaniu w dniu **7 czerwca 2016r. w Zielonej Górze**

na rozprawie

sprawy z powództwa **H. N.**

przeciwko **Zespołowi (...) (...) w Z.**

o ustalenie, dopuszczenie do pracy i zapłatę

na skutek apelacji **powódki**

od wyroku Sądu Rejonowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze

z dnia 19.04.2016r. (Sygn. akt IV P 341/15)

I. oddala apelację,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 180zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

SSO Roman Walewski SSO Bogusław Łój SSO Hanna Rawska

Sygn. akt IV Pa 68/16

UZASADNIENIE

Powódka H. N. w pozwie skierowanym przeciwko Zespołowi (...) (...) w Z. wniosła o ustalenie, że łączy ją z pozwanym stosunek pracy i o dopuszczenie jej do pracy oraz zasądzenie wynagrodzenia za czas gotowości do pracy.

W uzasadnieniu powódka podała, że zgodziła się na rozwiązanie umowy pod wpływem błędu, w który wprowadził ją podstępnie pracodawca i jest przekonana, że nastąpiło to na skutek planowanych zwolnień z uwagi na zmianę osoby dyrektora.

Pozwany Zespół (...) (...) w Z. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W ocenie pozwanego niezasadny jest zarzut, że oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę zostało złożone przez powódkę pod wpływem błędu kwalifikowanego jakim jest podstęp, a w konsekwencji jest nieważne. Zdaniem pozwanego, przedmiotowe oświadczenie nie jest dotknięte żadną wadą oświadczenia woli.

Wyrokiem z dnia 19.04.2016 r., sygn. akt IV P 341/15, Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, oddalił powództwo i rozstrzygnął o kosztach zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 30.04.2015 r. powódka H. N. została zaproszona do gabinetu pełniącej obowiązki dyrektora P. M. B., gdzie obecny był radca prawny P. K.. Powódce okazano rachunek i inne dokumenty z których wynikało, że wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia zawartej przez pozwanego z M. N. było przelewana na konto H. N..

Powódka została poinformowana, że działanie takie stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. H. N. tłumaczyła, że było to zgodne z treścią umowy, zgodnie z którą zleceniobiorca wskazywał rachunek do przelewu wynagrodzenia. Podnosiła również, że środki należne z tytułu umowy przekazała swojej synowej.

Pełniąca obowiązki dyrektora M. B. powiedziała powódce, że w takiej sytuacji nie wyobraża sobie dalszej współpracy i lepiej będzie, by rozwiązać umowę za porozumieniem stron. H. N. przedstawiono przygotowany projekt porozumienia w którego treści pracownik oświadczał, że rozwiązanie umowy następuje z jego inicjatywy w związku z posiadaniem prawa do świadczeń emerytalnych. Dokument nie był podpisany, powódka miała możliwość zapoznać się z jego treścią. H. N. podpisała porozumienie, a następnie uczyniła to M. B.. Jeden egzemplarz został przekazany powódce.

Drugi egzemplarz oświadczenia o rozwiązaniu umowy za porozumieniem stron został przekazany pracownikowi kadr A. H. przez p.o. dyrektora oraz radcę prawnego. Powódka rozmawiała z A. H. przez chwilę mówiąc wyłącznie o tym, że wmawia się jej coś, czego nie zrobiła.

Powódka H. N. była świadoma tego, że podpisanie porozumienia skutkuje rozwiązaniem umowy o pracę.

W dniu 20.05.2015 r. H. N. stawiała się w miejscu pracy chcąc zgłosić gotowość do jej wykonywania. Przedłożyła M. B. sporządzone na piśmie oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli.

Pismem z dnia 21.05.2015 r. pozwany reprezentowany przez p.o. dyrektora M. B. wskazał, że odmawia przyjęcia pisma powódki z uwagi na jego bezzasadność.

Powódka nie planowała rozwiązania umowy; ustalała z pracownicą kadr termin swojego urlopu wypoczynkowego oraz remont pokoju.

H. N. była postrzegana przez współpracowników jako osoba skrupulatna, stabilna, umiejąca podejmować decyzje w sytuacjach kryzysowych. Posiada wyższe wykształcenie ekonomiczne; przez znaczną część kariery zawodowej pracowała jako główna księgowa.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy zważył, że powództwo okazało się bezzasadne.

W ocenie Sądu I instancji, z analizy zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że nie zachodziły jakiegokolwiek przesłanki do uznania, by oświadczenie powódki o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron z dniem 30.04.2015 r. było dotknięte wadami. Tym samym brak było podstaw do uznania, by w piśmie z dnia 19.05.2015 r. H. N. skutecznie uchyliła się od skutków tego oświadczenia.

Apelację od powyższego wyroku, działając przez pełnomocnika, złożyła powódka, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1) naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. i art. 231 k.p.c. poprzez błędną i dowolną ocenę materiału dowodowego, w tym zeznań świadków M. B. oraz P. K., polegającą na przyjęciu, że nie zmiierzali oni świadomie do

wywołania u powódki błędnego przekonania o naruszeniu przez nią dyscypliny finansów publicznych oraz podpisania porozumienia o pracę przedstawiając jako alternatywę rozwiązanie umowy o pracę w trybie dyscyplinarnym,

2) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 88 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p., poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, że oświadczenie woli powódki o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron nie było złożone pod wpływem błędu i że powódka nie uchyliła się skutecznie od tego oświadczenia.

Wobec powyższego, powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji znalazło się rozwinięcie powyższych zarzutów.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniosł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne według norm przepisanych. Zdaniem pozwanego, zaskarżony wyrok jest prawidłowy i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i w obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Logicznie uzasadnił swoje stanowisko. W związku z tym, wobec pełnej aprobaty dla ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy i oddalenia apelacji na podstawie materiału dowodowego zebranego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, nie zachodzi potrzeba powtarzania tych ustaleń (por. wyrok SN z dnia 14.02.2013 r., sygn. II CSK 292/12, LEX nr 1318346). Ocena prawna zawarta w rozstrzygnięciu Sądu I instancji obejmująca dokonaną przez ten Sąd wykładnię zastosowanych przepisów prawa materialnego i procesowego nie budzi zastrzeżeń Sądu Okręgowego. Odnosząc się do zarzutów apelacji podnieść należy, że w żaden sposób nie podważają one prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Sąd Rejonowy doszedł do prawidłowych wniosków, że powódka, już na etapie składania podpisu w dniu 30.04.2015 r., знаła i rozumiała znaczenie pisma – porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę; nie istniał błąd co do treści oświadczenia, a zatem nie może być mowy o zastosowaniu art. 84 § 1 i 2 k.c.; nie zastosowano też wobec powódki podstępu w rozumieniu art. 86 § 1 k.c.

Pracodawca stwierdził, że w jego ocenie doszło do naruszenia dyscypliny finansów publicznych, ocenił negatywnie postępowanie powódki, ale trudno z tych przyczyn mówić o podstępie przy uzyskiwaniu oświadczenia woli powódki. To zresztą, jakiej rzeczywiście oceny pracodawca dokonał i czy ustalił, że do naruszenia doszło, czy nie, nie było decydujące w niniejszej sprawie, ponieważ powódka miała pełną możliwość dokonania samodzielnej i swobodnej oceny stanu rzeczy.

Cytując stanowisko orzecznictwa, wyrażone w uzasadnieniu powołanego przez Sąd Rejonowy wyroku: istotę podstępu stanowi niedozwolone naruszenie swobody decyzji innej osoby poprzez wytworzenie lub podsunięcie jej fałszywych przesłanek rozumowania, co z kolei prowadzi albo do podjęcia przez nią decyzji opartej na tych przesłankach albo utwierdza ją w błędzie skądinąd powstałym spontanicznie. Podkreślić należy przy tym, że nikt nie jest zwolniony od obowiązku myślenia i dbania o własne interesy (wyrok SA w Łodzi z dnia 20.05.2014 r., sygn. akt I ACa 1534/13, LEX nr 1477193).

Trafnie więc Sąd I instancji skonstatował, że zarzuty, jakie postawiono powódce, oparte były na w pełni jej znanych dowodach, dotyczyły bezspornej okoliczności przelewania wynagrodzenia M. N. na konto powódki. Nie przedstawiono zatem powódce mylnego obrazu rzeczywistości, jedynie inną ocenę stwierdzonych faktów.

Powódka mogła z jednej strony zastanowić się nad podpisaniem pisma, z drugiej – podjąć decyzję odmowną. Zresztą na spotkaniu, podczas którego podpisała porozumienie, złożyła wyjaśnienia, zaprzeczyła, by naruszyła dyscyplinę finansów publicznych. Zareagowała przytomnie i świadomie, wykazując, że potrafi ocenić swoje działania pod kątem ewentualnego przewinienia.

Porozumienie z dnia 30.04.2015 r. ma wyraźną treść, z której wynika rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron. Nie ma przy tym znaczenia dla istoty sprawy zapis § 2 ust. 2, ponieważ nie dotyczy on podstępu, o którym mówiła powódka. Powódka przyznała (k. 38), iż wiedziała, że skutkiem tego pisma będzie rozwiązanie z nią umowy o pracę z tym dniem.

Sam fakt, że M. B. wyrażała się z dezaprobatą na temat przyjmowania przez powódkę wynagrodzenia za umowy zlecenia M. N., nie świadczy jeszcze o podstępie, o którym mówi powódka.

Nie sposób pominąć też okoliczności podmiotowych po stronie powódki, ponieważ ze zgromadzonych zeznań wyłania się obraz powódki jako osoby opanowanej, skrupulatnej, profesjonalnej, znającej przepisy prawa, potrafiącej czytać dokumenty ze zrozumieniem (zeznania świadków M. G., A. H., P. K.). Powódka od 2003 r. była u pozwanego główną księgową, zatem od wielu lat zajmowała się u pracodawcy gospodarką finansową i rachunkowością. Wziąć pod uwagę należy również jej wykształcenie i całokształt doświadczenia zawodowego.

W kwestii przedstawienia powódce dwóch różnych dokumentów – w tym zwolnienia dyscyplinarnego – żadne dowody ani domniemania nie dają podstaw do przyznania wiarygodności twierdzeniu powódki, a to na powódce spoczywał ciężar dowodowy co do tej okoliczności (por. art. 6, art. 232 k.p.c.). Z materiału dowodowego i okoliczności sprawy nie wynika, że atmosfera podczas spotkania czy obecność radcy prawnego były elementami zamiaru pracodawcy, by podstępnie wymusić na powódce złożenie oświadczenia woli.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 385 k.p.c., orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego (pkt II) orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).